

Bioloogilise ravi vajaduse hindamine 2017. aastaks

Kuna bioloogiline ravi on üks kulumahukamatest teenustest ja kogu ravivajadus ei ole senini mitmes haigusrühmas täismahus rahastatud, on maakondliku nõudluse hindamisel nimetatud teenuse osutamise mahtusid hinnatud eraldiseisvalt eriarstiabi sees. Peamiseks eesmärgiks on täpsustada rahastamata nõudluse mahtusid järgnevatel prognoosiaastateks.

2015 ja 2016 aasta nõudluse hindamisel hinnati läbi TTL teenuse taotluse menetluse dokumentide bioloogilise ravi hinnangulist koguvajadust. 2016. aastal oli bioloogilise ravi rahastatava nõudluse osakaal 44%. Igal aastal lisandub ravi saajate hulka keskmiselt 3,5% uusi isikuid. Alljärgnevalt on kirjeldatud erinevate haiguste bioloogilise ravi vajaduse 2017. aasta hindamisel arvestatud andmeid Ravikindlustuse Andmekogus seisuga 14.09.2016.

Bioloogilise ravi nõudlus hinnatakse haigusrühmade kaupa vanusrühmiti. Vanusrühmade jaotusel eeldatakse, et nõudlus on samas proportsioonis aastate 2007-2016 keskmise kasutusega.

2017. aasta hinnatud nõudlus kujuneb järgmiselt:

- 2016 prognoos eelarve täitmise prognoosis
- rahvastiku muutus 2017. aastal 2016. aasta suhtes
- eelnevate aastate kasutuse trendist tulenev aastane struktuurne muutus
- rahastamata nõudlus ehk seni rahastamata isikute ravimaht, mida ei ole arvestatud struktuurses muutuses; leitakse kogunõudluse ja eelnevate ridade summa vahena

Kogunõudlus hinnatakse tulenevalt erialaselt poolt esitatud andmetele ravi vajajate haigusrühma suuruse kohta ning ravimi manustamise tingimustest ja iseärasustest. Haigusrühmas bioloogilist ravi vajavate isikute arv esitatakse %-na kindlustatutest või näitajana 100 000 kindlustatu kohta. Haigusrühmas võib bioloogilist ravi osutada ühe või enama ravimi kaudu, mis on TTL-is, kuid samaaegselt manustatakse ühele patsiendile vaid ühte ravimit. Haigusrühmiti on erinev ka vajadus ravimi manustamise kordadele ajas. Juba ravilt eemale jäänud patsiendid võivad aja möödudes vajada tõhusama ehk järgmise tasemega bioloogilise ravimi manustamist. Aastati järjepideval ravil viibimise ajaline intervall sõltub haigusest ja ravimist.

Astma

2017 hinnatud nõudluses 2,7 isikut 100 000 / kindlustatu kohta. Ravi vajadusega isikuid 3,4 isikut 100 000 / kindlustatud kohta, osad patsiendid on hetkel ravilt lahkunud (22,5% ravi alustanutest) ning nende vajadus võib järgnevatel aastatel lisanduda.

Teenuse TTL kood	345R		
piirhind 2016	2,74€		
keskmiselt kordi isikule	4 847,69 (2015)	4 847,69 (2016)	
keskmiselt RJ isikule	12,41 (2015)	12,41 (2016)	

Ambulatoorne ravi käsitlus, 2016 koguvajadus on rahastatud. Hetkel on ravil 31 patsienti, 2 aasta jooksul (2015-2016) on toimunud 2 kordne ravi vajavate patsientide arvu kasv.

2011-2016 40 erinevat patsienti

2016 rahastamise osakaal 100%

2017 TTL loetellu lisandunud uus ravim piirhinnaga 1080,69€ kasutuse kordadega 12 korda ja 12 ravijuhtu isikule aastas, lisanud uue ravimiga 10 uue patsiendi ravi ja vana ravimiga 6 uue patsiendi ravi

Peamiselt manustatakse ravimit ambulatoorselt, rahastamata nõudlus planeeritakse selle olemasolul pulmonoloogia eriala ambulatoorses ravis.

Sclerosis Multiplex

2017 hinnatud nõudluses 7,1 isikut 100 000 / kindlustatu kohta. Ravi vajadusega isikuid 8,0 isikut 100 000 / kindlustatud kohta, osad patsiendid on hetkel ravilt lahkunud (13,4% ravi alustanutest) ning nende vajadus võib järgnevatel aastatel lisanduda.

Teenuse TTL kood	346R	349R	keskmine (2016)
piirhind 2016	1 298,19€	7 963,97€	1 650,39€
keskmiselt kordi isikule	9,97 (2015)	5,00 (2015)	10,05
keskmiselt RJ isikule	8,74 (2015)	3,67 (2015)	8,77

Ambulatoorne ravi käsitlus. Hetkel on ravil 71 isikut.

2013-2016 82 erinevat patsienti

2016 rahastamise osakaal 82%

2017 lisanud 20 uue patsiendi ravi ravimiga 346R kokku 160 ravijuhtu ja 2 uue patsiendi ravi ravimiga 349R kokku 10 ravijuhtu

Peamiselt manustatakse ravimit ambulatoorselt (esimene ravim 346R) ja statsionaarselt (teine ravim 349R). Rahastamata nõudlus planeeritakse selle olemasolul neuroloogia eriala statsionaarses ravis (teine ravim) eeldusega, et uued ravi alustavad isikud asendavad isikuid, kellele ravimi manustamine lõppeb või kellele alustatakse teise ravimi manustamist.

Psoriaas

2017 hinnatud nõudluses 24,0 isikut 100 000 / kindlustatu kohta. Ravi vajadusega isikuid 25,0 isikut 100 000 / kindlustatud kohta, osad patsiendid on hetkel ravilt lahkunud (11,2% ravi alustanutest) ning nende vajadus võib järgnevatel aastatel lisanduda.

Teenuse TTL kood	344R	392R	keskmine (2016)
------------------	------	------	-----------------

piirhind 2016	1 216,96€	1 543,44€	1 264,75€
keskmiselt kordi isikule	10,89 (2015)	5,20 (2015)	10,54
keskmiselt RJ isikule	6,93 (2015)	5,08 (2015)	7,17

Ravi käsitlus päevaravis, haigusrühmas on patsiente 2,5% populatsioonist (eriala andmetel rahvusvahelised uuringu näitajad) ning hinnanguliselt vajab neist 1% bioloogilist ravi. Hetkel on ravil 103 isikut.

2011-2016 116 erinevat patsienti

2016 rahastamise osakaal 38%

2017 lisanud 35 uue patsiendi ravi kokku 140 ravijuhtu ravimiga 223R, mis asendab ravimit 392R

Peamiselt manustatakse ravimit päevaravis (nii esimene 344R kui teine ravim 392R). Rahastamata nõudlus planeeritakse selle olemasolul dermatoveneroloogia eriala päevaravis (teine ravim) eeldusega, et uued ravi alustavad isikud asendavad isikuid, kellele ravimi manustamine lõppeb või kellele alustatakse teise ravimi manustamist.

Crohni tõbi

2017 hinnatud nõudluses 25,3 isikut 100 000 / kindlustatu kohta. Ravi vajadusega isikuid 29,3 isikut 100 000 / kindlustatud kohta, osad patsiendid on hetkel ravilt lahkunud (25,3% ravi alustanutest) ning nende vajadus võib järgnevatel aastatel lisanduda.

Teenuse TTL kood	343R	391R	keskmine (2016)
piirhind 2016	1 300,23€	1 543,44€	1 356,16€
keskmiselt kordi isikule	10,32 (2015)	4,11 (2015)	9,31
keskmiselt RJ isikule	5,08 (2015)	4,02 (2015)	5,26

Ravi käsitlus päevaravis. Hetkel on ravil 142 isikut.

2011-2016 190 erinevat patsienti

2016 rahastamise osakaal 53%

2017 lisanud 45 uue patsiendi ravi kokku 180 ravijuhtu ravimiga 222R, mis asendab ravimit 391R

Peamiselt manustatakse ravimit päevaravis (nii esimene 344R kui teine ravim 392R). Rahastamata nõudlus planeeritakse selle olemasolul gastroenteroloogia eriala päevaravis (teine ravim) eeldusega, et uued ravi alustavad isikud asendavad isikuid, kellele ravimi manustamine lõppeb või kellele alustatakse teise ravimi manustamist.

Reuma

2017 hinnatud nõudluses 219,2 isikut 100 000 / kindlustatu kohta. Ravi vajadusega isikuid 244,8 isikut 100 000 / kindlustatud kohta, osad patsiendid on hetkel ravilt lahkunud (25,3% ravi alustanutest) ning nende vajadus võib järgnevatel aastatel lisanduda.

Teenuse TTL kood	342R	390R	keskmine (2016)
piirhind 2016	1 091,06€	1 350,51€	1 107,35€
keskmiselt kordi isikule	10,04 (2015)	4,83 (2015)	9,81
keskmiselt RJ isikule	5,18 (2015)	4,82 (2015)	5,26

Ravi käsitus päevaravis. Hetkel on ravil 929 isikut.

2007-2016	1243 erinevat patsienti
2016	rahastamise osakaal 41%
2017	lisanudnud 82 uue patsiendi ravi kokku 328 ravijuhtu ravimiga 221R, mis asendab ravimit 390R

Peamiselt manustatakse ravimit ambulatoorselt (esimene ravim 342R) ja päevaravis (teine ravim 390R). Rahastamata nõudlus planeeritakse selle olemasolul reumatoloogia eriala päevaravis (teine ravim) eeldusega, et uued ravi alustavad isikud asendavad isikuid, kellele ravimi manustamine lõppeb või kellele alustatakse teise ravimi manustamist.

Luupus

2017 hinnatud nõudluses 3,2 isikut 100 000 / kindlustatu kohta. Ravi vajadusega isikuid 3,6 isikut 100 000 / kindlustatud kohta, osad patsiendid on hetkel ravilt lahkunud (16,1% ravi alustanutest), lahkunud isikud võivad vajada uuesti ravi 5 aasta jooksul.

Teenuse TTL kood	393R
piirhind 2016	6 433,92€
keskmiselt kordi isikule	0,96 (2015) 1,31 (2016)
keskmiselt RJ isikule	2,31 (2015) 2,31 (2016)

Ravi käsitus päevaravis, haigusrühmas on patsiente 0,03% kindlustatutest (eriala hinnangul 385-416) ning hinnanguliselt vajab neist 10% bioloogilist ravi (eriala hinnangul 30-40). Hetkel on ravil 21 isikut.

2015-2016	31 erinevat patsienti,
2016	rahastamise osakaal 71%
2017	lisanudnud 5 uue patsiendi ravi kokku 8 ravijuhtu

Peamiselt manustatakse ravimit päevaravis. Rahastamata nõudlus planeeritakse selle olemasolul reumatoloogia eriala päevaravis.

Urtikaaria

2017 hinnatud nõudluses 2,3 isikut 100 000 / kindlustatu kohta, sama palju on ravi vajadusega isikuid.

Teenuse TTL kood	206R
piirhind 2016	2,74€
keskmiselt kordi isikule	3 102 (2016 prognoos)
keskmiselt RJ isikule	12 (2016 prognoos)

Ambulatoorne ravi käsitlus. Hetkel on ravil 8 isikut, isikute arv 2016 eelarve täitmise prognoosis on 16.

2016	8 erinevat patsienti
2016	rahastamise osakaal 57%
2017	lisanudnud 6 uue patsiendi ravi kokku 36 ravijuhtu

Peamiselt manustatakse ravimit ambulatoorselt. Rahastamata nõudlus planeeritakse selle olemasolul dermatoveneroloogia ambulatoorses ravis.

Tabel 1. Hinnatud bioloogilise ravi maht 2017 nõudluses ja 2016 eelarve täitmise prognoosis tuhandetes eurodes

Eriala	Teenuse tüüp	2017 hinnatud nõudluse RJ*	2017 hinnatud nõudluse summa 2016 hindades (1000 €)	2017 hinnatud nõudluse summa 2017 hindades (1000 €)	2016 eelarve prognoosi RJ*	2016 eelarve prognoosi summa koos TTO poolse lepingu ületöö kuluga (1000 €)
Kokku		17 836	33 374	31 036	7 537	15 134
Neuroloogia	Ambulatoorne	544	804	801	544	804
Neuroloogia	Päevaravi	10	78	77	10	78
Neuroloogia	Statsionaarne	96	834	828	44	277
Pulmonoloogia	Ambulatoorne	384	251	379	239	224
Pulmonoloogia	Päevaravi	80	72	97	56	72
Pulmonoloogia	Statsionaarne	107	84	109	83	84
Dermatoveneroloogia	Ambulatoorne	612	806	798	343	580
Dermatoveneroloogia	Päevaravi	1 342	2 589	2 565	421	792
Dermatoveneroloogia	Statsionaarne	19	29	29	19	29
Pediaatria	Ambulatoorne	821	1 382	1 357	821	1 382
Pediaatria	Päevaravi	381	496	488	381	496
Pediaatria	Statsionaarne	12	26	25	12	26
Sisehaigused	Päevaravi	141	179	176	141	179
Sisehaigused	Statsionaarne	1	2	1	1	2
Gastroenteroloogia	Ambulatoorne	114	379	373	114	379
Gastroenteroloogia	Päevaravi	1 085	2 619	2 287	454	1 025
Gastroenteroloogia	Statsionaarne	54	120	119	54	120
Hematoloogia	Päevaravi	7	18	18	7	18
Reumatoloogia	Ambulatoorne	2 459	6 218	6 172	2 444	6 142
Reumatoloogia	Päevaravi	9 465	16 181	14 129	1 247	2 217
Reumatoloogia	Statsionaarne	102	209	207	102	209

Tabel 2. Haigusrühmades bioloogilise ravi vajadusega isikute kasutuse vanuseline jaotus aastatel 2007-2016

haigusrühm / vanus	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Astma	2.3%	11.7%	4.7%	11.7%	13.7%	20.9%	32.7%	2.3%	
Sclerosis Multiplex		1.1%	29.5%	32.5%	26.3%	9.5%	1.1%		
Psoriaas	0.5%	0.5%	11.2%	23.1%	34.2%	25.9%	3.5%	1.1%	
Crohni tõbi	3.6%	15.2%	28.6%	21.9%	15.6%	8.0%	5.8%	0.9%	0.4%
Reuma	5.7%	15.9%	11.9%	15.5%	18.5%	18.9%	10.7%	2.7%	0.2%
Luupus		3.6%	21.4%	28.6%	21.4%	21.4%	3.6%		
Urtikaaria			12.5%	37.5%	12.5%	37.5%			